

ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจทางทะเล (Age of Exploration)

1. สินค้าตะวันออกที่เป็นที่ต้องการของชาวตะวันตกในสมัยกลาง และทำกำไรมหาศาลให้แก่พ่อค้า ได้แก่

- 1) ผ้าไหมจาก.....จีน.....
- 2) เครื่องเทศจาก.....หมู่เกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....
- 3) แร่ทองคำและเงินจาก.....เอเชียกลาง.....

2. ก่อนเข้าสู่ยุคของการสำรวจทางทะเล เส้นทางทางบกที่ชาวตะวันตกใช้ติดต่อค้าขาย คือ ..เส้นทางสายไหม.

3. ในสมัยกลางชาวตะวันตกที่เดินทางไปยังประเทศจีนและนำเรื่องราวของจีนกลับมาเผยแพร่ในยุโรปทำให้ชาวตะวันตกรู้จักประเทศจีนผ่านเส้นทางสายไหม คือ.....มาร์โคโปโล..... แต่เส้นทางบกไม่ได้ได้รับความนิยมจากชาวยุโรป เนื่องจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

- 1)การเดินทางเต็มไปด้วยความยากลำบากและมีอันตราย.....
- 2)ตามเส้นทางมีการกีดกันทางการค้าของเมืองต่างๆ ที่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่ผ่าน.....
- 3)เส้นทางการเดินทางมีระยะไกลมากทำให้มีกำไรน้อย.....
- 4)ตามเส้นทางการเดินทางถูกควบคุมโดยจักรวรรดิอิสลามที่เป็นศัตรูกับชาวยุโรป.....

4. ใน ค.ศ. 1453 พวกมุสลิมยึดเมืองคอนสแตนติโนเปิล และจักรวรรดิไบแซนไทน์ได้ทั้งหมด ส่งผลกระทบกระเทือนต่อการค้า ส่งผลให้ชาวตะวันตกต้องพยายามหาเส้นทางการค้าทางทะเลแทนการค้าทางบก

5. ชาติที่เริ่มต้นการเดินทางไกลทางทะเล คือ.....โปรตุเกส.... ดย.....เจ้าชายเฮนรีราชนาวิก.....ทรงจัดตั้งโรงเรียนราชนาวิกขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมวิทยาการใหม่ๆ และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เกี่ยวกับการเดินทะเล ในช่วงเวลานี้เทคโนโลยีด้านการเดินเรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นผลให้นักเดินเรือชาวโปรตุเกสสามารถเดินเรือมาจนถึงทางใต้ของทวีปแอฟริกา ยุโรปจึงเข้าสู่ยุคแห่งการค้นพบและการสำรวจ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่.....15-18.....ทำให้พบดินแดนและแหล่งทรัพยากรใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น

6. ผลกระทบจากการสำรวจทางทะเล

1) ด้านการเมืองการปกครอง

- ประเทศในยุโรปมีความเจริญรุ่งเรืองและมั่งคั่ง
- ได้ครอบครองดินแดนและทรัพยากรของอาณานิคมในทวีปแอฟริกา เอเชีย อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
- มหาอำนาจยุโรปกลายเป็นศูนย์กลางอำนาจของโลก
- การแข่งขันกันขยายอาณานิคม ทำให้เกิดการขยายตัวของลัทธิจักรวรรดินิยมและความขัดแย้งจนนำไปสู่สงครามโลกในที่สุด

2) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

- ทำให้ระบบเศรษฐกิจในยุโรปเปลี่ยนแปลงเพราะการขยายตัวทางการค้า
- ส่งผลให้เกิดการพัฒนาระบบการเงินตรา ระบบธนาคาร ระบบการให้สินเชื่ออย่างกว้างขวาง พ่อค้าและนายทุนรวมตัวกันจัดตั้งบริษัทโดยมีกษัตริย์ให้ความสนับสนุน ทำให้พ่อค้าและนายทุนมีฐานะมั่นคงและมีบทบาททางด้านการเมืองเพิ่มมากขึ้น

- ศูนย์กลางการค้าที่เคยอยู่ในเมืองท่าของคาบสมุทรอิตาลี ได้เปลี่ยนเป็นเมืองท่าของโปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษและฝรั่งเศส

3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- อารยธรรมยุโรปได้แผ่ขยายไปสู่ดินแดนต่างๆ เช่น การสร้างสิ่งก่อสร้าง ภาษา อาหาร การแต่งกาย ระบบการปกครอง และศิลปกรรมตะวันตก
- ชาวยุโรปรับวัฒนธรรมจากดินแดนต่างๆ เช่น ศิลปะจีนและมุสลิมอาหรับ
- เกิดการแพร่กระจายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เช่น ชาวยุโรปได้นำกาแฟจากตะวันออกกลางมาปลูกที่เกาะชวาและอเมริกาใต้ มันฝรั่งและข้าวโพดจากทวีปอเมริกามาปลูกที่ยุโรป
- ศาสนาคริสต์ได้แผ่ขยายไปในดินแดนอาณานิคมต่างๆ โดยชาวยุโรปใช้ทั้งสันติวิธีและวิธีการที่รุนแรงเพื่อบังคับให้ชาวพื้นเมืองนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก
- มีการนำทาสหรือคนพื้นเมืองในดินแดนอาณานิคมที่ด้อยความเจริญมาเป็นแรงงานในเหมืองแร่และไร่นาขนาดใหญ่ในทวีปอเมริกาและยุโรปทำให้เกิดปัญหาสังคมสืบจนถึงปัจจุบัน

นักเดินเรือชาวตะวันตก	ชาติ	เส้นทางเดินเรือ
บาร์โทโลมิว ไคแอต	โปรตุเกส	แหลมกู๊ดโฮป
คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส	อิตาลีภายใต้การสนับสนุนของสเปน	ผู้ค้นพบโลกใหม่ (ทวีปอเมริกา) แต่คิดว่าเป็นอินเดีย
อเมริโก เวสปุชชี	นักเดินเรือ และนักทำแผนที่ชาวอิตาลี	เป็นคนชี้แจงว่าส่วนที่ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เคยมาสำรวจมานั้นไม่ใช่เป็นแผ่นดินส่วนหนึ่งของเอเชีย แต่เป็นแผ่นดินใหม่
วาสโก ดา กามา	โปรตุเกส	คนแรกที่ค้นพบอินเดีย
เฟอร์ดินานด์ มาเจลลัน	โปรตุเกส	เดินทางรอบโลกครั้งแรก
อเบลจันซุน ทัสมัน	เนเธอร์แลนด์	- มีชื่อเสียงมาก ในบริษัทวีไอซี (VOC) ตัดชอินเดียนตะวันออก - ค้นพบเกาะวานเดเมน (แทสมาเนีย), นิวซีแลนด์, เกาะฟิจิ - พิสูจน์ว่าเกาะออสเตรเลียไม่ติดต่อกับแคนแอด - ตีรัศดึกทางขั้วโลกใต้
เจมส์ คุก	นักสำรวจ/นักเดินเรือ/นักทำแผนที่ชาวอังกฤษ	- ยึดออสเตรเลียเป็นอาณานิคมของอังกฤษ - ค้นพบเกาะฮาวาย/เกาะนิวซีแลนด์ - เขียนแผนที่โลกคนแรก

ใบความรู้ การปฏิรูปศาสนา (Religious Reformation)

1. การปฏิรูปศาสนา (Religious Reformation) หมายถึงอะไร

ขบวนการ ในยุโรปตะวันตกที่ปัจเจกชนและสถาบันต่างๆ แสดงความเห็นคัดค้านการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหลักในคัมภีร์ไบเบิล การปฏิรูปเป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง จนในที่สุดคริสต์ศาสนาในยุโรปได้แตกแยก เป็น 2 นิกาย คือ โรมันคาทอลิกและ โปรเตสแตนต์

2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการปฏิรูปศาสนา คืออะไร

มาจากความเสื่อมความนิยมในผู้นำทางศาสนา และการเกิดแนวคิดใหม่เกี่ยวกับศาสนา เนื่องจากมี การศึกษา คัมภีร์ไบเบิลและแปลออกเป็นภาษาต่างๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ทำให้คริสต์ ศาสนิกชนมีความรู้ความเข้าใจใหม่ การปฏิรูป ศาสนาจึงเกิดขึ้นในหลายๆ ประเทศ โดยมีผู้นำการ ปฏิรูปหลายคนและใช้ ชื่อแตกต่างกัน

3. ผลจากการปฏิรูปศาสนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

การปฏิรูปศาสนาเริ่มขึ้นประมาณ ค.ศ. 1500 มี ผลให้อิทธิพลของศาสนาคริสต์ที่ครอบงำดินแดน ต่างๆ ในยุโรปนานหลายศตวรรษเสื่อมสลาย จุดเริ่ม ต้นของการปฏิรูปศาสนาเกิดจากนักมนุษยนิยมในดิน แดนยุโรป กลุ่มหนึ่งได้วิพากษ์ถึงความเสื่อมของ สถาบันศาสนา และเสนอแนวทางแก้ไข แต่ศาสนจักร ไม่ยอมรับ ความคิดและข้อเสนอแนะะ จึงเกิดความ แตกแยกและนำไปสู่การปฏิรูปศาสนา

4. มาร์ติน ลูเธอร์คือใคร? และมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปศาสนาอย่างไร?

มาร์ติน ลูเธอร์ เป็นหนึ่งในผู้ปฏิรูปศาสนาคริสต์ โดยแยกมาเป็นนิกายโปรเตสแตนต์ เพราะไม่เห็นด้วยกับ คำสอนของคริสตจักร โรมันคาทอลิกบางข้อ โดยการปฏิรูปนี้เกิดขึ้นในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา เรียกว่าการปฏิรูป ศาสนาฝ่ายโปรเตสแตนต์ นิกายที่ถือหลักเทววิทยาตามแนวคิดของลูเธอร์เรียกว่านิกายลูเทอแรนซึ่งเป็น นิกายย่อยในนิกายโปรเตสแตนต์

ใบความรู้ การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Revolution)

1. เริ่มขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่16.....

2. สาเหตุของการปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์

1) การสำรวจทางทะเล การปฏิวัติทางการค้าและการบุกเบิกดินแดนโพ้นทะเลซึ่งทำให้นักศึกษาและเรียนรู้ปรากฏการณ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

2) การที่ศิลปินต่างๆ ใช้ลักษณะทางกายภาพมนุษย์มาสร้างสรรค์งานศิลปกรรม เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม เพื่อให้มีความงดงามตามแบบมนุษย์ที่แท้จริง ทำให้เกิดความสนใจต่อการศึกษาร่างกายมนุษย์หรือชีววิทยา

3) การคิดประดิษฐ์เครื่องมือต่างๆ ในสมัยการสำรวจทางทะเล เช่น การพัฒนาการต่อเรือเดินทาง กล้องดูดาว กล้องส่องทางไกล เข็มทิศ และแผนที่ ทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ขึ้น

3. ผลจากการปฏิวัติวิทยาศาสตร์

1) ส่งผลให้เกิดการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ และมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ของมนุษยชาติ

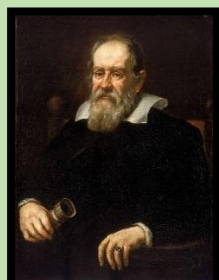
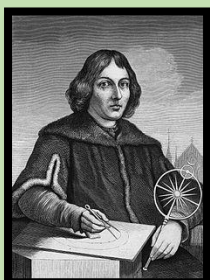
2) ทำให้ชาวยุโรปมีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

3) นำไปสู่การปฏิวัติทางภูมิปัญญา กล่าวคือ มีการใช้เหตุผล กล่าวแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เรียกร้องสิทธิและเสรีภาพ

4. นำยุโรปเข้าสู่ความเจริญรุ่งเรืองในยุคใหม่

4. นักวิทยาศาสตร์และผลงานที่สำคัญ

ทฤษฎี/ผลงาน	นักวิทยาศาสตร์
ดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลางของจักรวาล	นิโคลัส โคเปอร์นิคัส
ประดิษฐ์กล้องโทรทรรศน์	กาลิเลโอ กาลิเลอี
วางรากฐานการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์	เซอร์ฟรานซิส เบคอน
หลักการเหตุผล	เรอเน เดส์การ์ต
กฎแห่งความโน้มถ่วง	เซอร์ไอแซก นิวตัน
ค้นพบประจุไฟฟ้าในบรรยากาศที่ทำให้เกิดฟ้าแลบ ฟาโรง ประดิษฐ์สายล่อฟ้า	เบนจามิน แฟรงกลิน

ใบความรู้ การปฏิวัติอุตสาหกรรม (Industrial Revolution)

1. เกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 จากสาเหตุ.....การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตจากเดิมที่ใช้แรงงานมนุษย์มาเป็นเครื่องจักรกล ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการผลิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ.....
2. การปฏิวัติอุตสาหกรรมเริ่มต้นที่ประเทศอังกฤษ การปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดขึ้น 2 ครั้ง ดังนี้
 - ครั้งที่ 1 ระหว่าง ค.ศ.1760-1860 ในประเทศอังกฤษ (สมัยแห่งพลังงานไอน้ำ)
 - ครั้งที่ 2 ระหว่าง ค.ศ.1860 เป็นต้นไป มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ (ยุคเหล็กกล้า)
3. การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 1 มีสาเหตุมาจาก.....
 - 1) การขยายตัวทางการค้าเกิดจากการสำรวจดินแดนและการล่าอาณานิคม ในคริสต์ศตวรรษที่ 16-17
 - 2) ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์
 - 3) การยกเลิกการค้าแบบผูกขาดทำให้เกิดการพัฒนาทางการค้า
 - 4) การปฏิรูปเกษตรกรรมทำให้มีการค้นคว้าประดิษฐ์เครื่องมือทางการเกษตร การปรับปรุงพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
 - 5) แรงงานในชนบทเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
4. การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 1 (ยุคแห่ง...พลังงานไอน้ำ..)ทำให้เกิดนักประดิษฐ์จำนวนมาก และได้คิดค้นเครื่องจักรกลช่วยในการทอผ้า ดังนี้
 - จอห์น เคย์ ประดิษฐ์..... ที่กระตุกช่วยให้การทอผ้าเร็วขึ้นเป็น 2 เท่า.....
 - เจมส์ ฮาร์กรีฟส์ ประดิษฐ์..เครื่องปั่นด้ายให้ชื่อว่า “สปินนิงเจนนี” เป็นเครื่องปั่นด้ายมีแกน 8 อัน...
 - ริชาร์ด อาร์คไรต์ ประดิษฐ์.....เครื่องปั่นด้ายโดยใช้พลังงานน้ำมีชื่อว่า “วอเตอร์เฟรม”
 - จอร์จ สตีเฟนสัน ประดิษฐ์....หัวรถจักรไอน้ำ “ร็อกเก็ต” ทำให้มีการเปิดเส้นทางรถไฟสายแรกของโลกระหว่างเมืองริเวอร์พูลและแมนเชสเตอร์ในประเทศอังกฤษ.....
 - โรเบิร์ต ฟุลตันนำพลังงานไอน้ำมาใช้กับเรือ.....

- แซมมวล คูernerสามารถเดินเรือกลไฟข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกได้.....
- เจมส์ วัตต์สามารถนำพลังงานไอน้ำ โดยใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงหลักมาใช้กับเครื่องกล และได้นำไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ อย่างแพร่หลาย ซึ่งมีผลทำให้วงการอุตสาหกรรมอื่นๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ต่อมาเจมส์วัตต์ได้ปรับปรุงเครื่องจักรให้สามารถใช้ใน อุตสาหกรรมทอผ้าได้สำเร็จ จากนั้นวิทยาการเกี่ยวกับการทอผ้าก็ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง.....

5. การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 2 (ยุคแห่ง...เหล็กกล้า...)สืบเนื่องมาจาก

1) การนำวิธีการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์มาใช้กับวงการอุตสาหกรรม มีการนำพลังงานใหม่ๆ มาใช้ เช่น ก๊าซธรรมชาติ น้ำมัน พลังงานไฟฟ้าและการทำเหล็กให้เป็นเหล็กกล้า

2) นับตั้งแต่ เซอร์เฮนรี เบสซิเมอร์ ค้นพบวิธีแยกแร่อื่นๆ ออกจากเหล็ก โดยทำให้เหล็กมีคุณสมบัติดีขึ้นเป็นเหล็กกล้า หลังจากนั้นมาเหล็กกล้าได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมและการคมนาคมทุกประเภท ทำให้มีการเรียกการปฏิวัติครั้งนี้ว่า ยุคเหล็กกล้า เช่น อะเล็กซานเดอร์ กุสตาฟ ไอเฟล สร้างหอคอยไอเฟลด้วยเหล็กล้วน

3) การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการจัดระบบงานในโรงงานอุตสาหกรรมแบบใหม่เป็นการจัดแบ่งงานกัน แต่ละคนรับผิดชอบงานของตน ทำให้ผลิตได้ครั้งละมากๆ เรียกว่า การผลิตจำนวนมาก

6. ผลกระทบของการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมที่สำคัญ

ด้านเศรษฐกิจ

- 1) ทำให้ทั้งผลผลิตและแรงงานภาคการเกษตรถูกนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
- 2) เศรษฐกิจในระบบเงินตราขายตัว ทำให้เกิดกลไกทางการตลาดตามแนวคิดของอดัม สมิท ซึ่งเป็นเศรษฐกิจแบบภาครัฐไม่เข้าไปก้าวก่ายกับระบบตลาด

ด้านสังคม

- 1) เกิดชนชั้นนายทุนและกรรมกร การเพิ่มจำนวนประชากร การอพยพของชาวชนบทเข้าสู่เมือง
- 2) เกิดการใช้แรงงานผู้หญิงและเด็ก ในอังกฤษมีวรรณกรรมหลายเรื่องสะท้อนสภาพชีวิตของแรงงานที่ถูกกดขี่ และเอารัดเอาเปรียบนายจ้าง
- 3) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองและการปกครอง ความคิดด้านเสรีนิยมขยายตัวมากขึ้น และเกิดการแตกแยกด้านความคิดเป็นกลุ่มลัทธิทุนนิยมกับลัทธิสังคมนิยมอย่างชัดเจน

ด้านการเมือง

- 1) ชนชั้นกลางมีบทบาททางการเมือง ส่วนชนชั้นกรรมกรก็มีโอกาสเข้ามามีบทบาททางการเมืองเพราะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
- 2) ชนชั้นกรรมกรได้รวมพลังกันเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมและสิทธิที่พึงจะได้
- 3) มีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน โดยเริ่มที่อังกฤษเป็นแห่งแรก สหภาพแรงงานใช้วิธีการนัดหยุดเป็นอาวุธสำหรับการต่อรองกับนายจ้าง การเกิดสหภาพแรงงานทำให้ฐานะของกรรมกรได้รับการปรับปรุงดีขึ้น
- 4) มีการขยายสิทธิผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทำให้กรรมกรค่อยๆ เข้ามามีบทบาททางการเมือง

ใบความรู้ ยุคจักรวรรดินิยม

1. ลัทธิจักรวรรดินิยม หมายถึงนโยบายการขยายอำนาจและการแสวงหาผลประโยชน์ของชาติมหาอำนาจในดินแดนหรือประเทศที่อ่อนแอกว่า โดยพยายามเข้าไปมีอำนาจในการปกครองโดยตรงหรือมีอำนาจควบคุม ครอบงำ เหนือประเทศเจ้าของดินแดนนั้นๆ.....

2. ปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดลัทธิจักรวรรดินิยม

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

- 1) ต้องการวัตถุดิบสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่เจริญก้าวหน้าขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้ประเทศในยุโรปแสวงหาดินแดนที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์
- 2) ต้องการครอบครองแหล่งผลิตสินค้า
- 3) ต้องการขยายการลงทุนในดินแดนอาณานิคม ต้องการตลาดสินค้า สำหรับกระจายสินค้าที่ยุโรปผลิตได้มากเกินไปความต้องการบริโภคในประเทศตน นอกจากนี้ยังต้องการตลาดสินค้าสำหรับรองรับผลผลิตที่ได้จากประเทศในอาณานิคมของตน

ปัจจัยทางความภาคภูมิใจในชาติและเกียรติภูมิของชาติตน

.....ทำให้ประชาชนสนับสนุนให้ประเทศของตนสร้างความเข้มแข็งทางการเมือง.....

ปัจจัยทางสังคม

- 1) ชาวยุโรปสนใจที่ชาติตนมีความเจริญสูงกว่า และนับถือคริสต์ศาสนา โดยคิดว่าชนชาติอื่นโดยเฉพาะชาติในเอเชียและแอฟริกาเป็นชาติที่ล้าหลังกว่า จึงเห็นว่าเป็นภาระของคนผิวขาว (White man's burden) ที่จะเผยแพร่ความเจริญและคริสต์ศาสนาให้กับชาวพื้นเมือง ทั้งยังเป็นการสร้างกุศลที่ยิ่งใหญ่ในการเผยแผ่ศาสนาด้วย
- 2) ต้องการหาแหล่งที่ตั้งถิ่นฐานให้ประชาชน เนื่องจากประชากรในยุโรปเพิ่มขึ้นมาก โดยในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ขณะที่พื้นที่ทางการเกษตรมีเท่าเดิม ดังนั้นประเทศมหาอำนาจจึงหวังจะระบายพลเมืองของตนให้ไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนอาณานิคม เช่น อังกฤษอพยพผู้คนตั้งถิ่นฐานในทวีปอเมริกา

3. ผลกระทบของการขยายอิทธิพลในยุคจักรวรรดิ

- 1) ประเทศในยุโรปที่มีอาณานิคมในทวีปเอเชีย แอฟริกา และอเมริกา ได้กลายเป็นประเทศมหาอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองโดยเฉพาะความเข้มแข็งทางการทหาร
- 2) อารยธรรมของชาวตะวันตกได้แพร่ขยายไปทั่วโลก รวมทั้งความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดและวิถีชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะทางด้านสิ่งก่อสร้างการรับการศึกษาแบบตะวันตก การใช้ภาษาตะวันตก การใช้ภาษาตะวันตก ดังเช่น อาณานิคมของอังกฤษ อย่างอินเดียและมลายู ภายหลังจากได้รับเอกราชจึงมีความพร้อมที่จะปกครองตามระบอบประชาธิปไตยตามแบบตะวันตก
- 3) การขยายอิทธิพลของชาวยุโรปโดยใช้กำลังและความรุนแรง ทำให้อารยธรรมโบราณของชาวพื้นเมืองถูกทำลาย

4) ประเทศอาณานิคมที่ถูกปกครองอย่างกดขี่จนทำให้เกิดความรู้สึกชาตินิยมในหมู่ชาวพื้นเมืองและ
เรียกร่องเอกราช

5) การตั้งถิ่นฐานของชาวยุโรปในดินแดนอาณานิคม ทำให้เกิดรัฐใหม่ๆ เป็นจำนวนมากและเกิดการ
ผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างชาวพื้นเมืองกับชาวยุโรปที่เข้าไปตั้งถิ่นฐาน

5) อาณานิคมส่วนใหญ่จะได้รับการพัฒนาทางด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพื่อความสะดวกสบายของ
ชาวตะวันตก และประโยชน์ทางการค้า เช่น ถนน ทางรถไฟ ประปา ไฟฟ้า

7) ทำให้ดินแดนต่างๆ เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน มีการติดต่อระหว่างกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน

8) การแข่งขันกันแสวงหาอาณานิคมในยุคจักรวรรดินิยม ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ
มหาอำนาจนำไปสู่สงครามโลกในที่สุด

ใบความรู้ ยุคแห่งความสว่างไสวทางปัญญา (Age of Enlightenment)

1. ยุคแห่งความสว่างไสวทางปัญญา (Age of Enlightenment) หรือยุคแห่งความรู้แจ้ง เป็นช่วงเวลาที่นักปรัชญาใช้เหตุผลอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ ความเชื่อทางศาสนา และการเมืองการปกครอง โดยให้ความสำคัญกับเสรีภาพ สิทธิส่วนบุคคลและปัจเจกชนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของแนวคิด.....ระบอบ

ประชาธิปไตย.....ในยุคต่อมา

2. นักปฏิวัติทางภูมิปัญญาที่สำคัญ ได้แก่

1) มงแตสกิเออ เขียน The Spirit of the Laws เสนอแนวทางการปกครอง แบบการแบ่งแยกอำนาจสูงสุดออกเป็น 3 ส่วน คือ อำนาจอธิปไตย นิติบัญญัติ และตุลาการ

2) รูโซ แต่ง สัญญาประชาคม (The Social Contract) ให้คำอธิบายถึงแนวความคิดทางการเมืองว่า มนุษย์ที่เกิดมามีเสรี มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้นสิทธิตามธรรมชาติและเสรีภาพของประชาชนต้องอยู่บนหลัก “สัญญาประชาคม” ภายใต้การควบคุมของ “เจตจำนงร่วม” (General Will) อันเป็นอำนาจสูงสุดของสังคม

3. แนวคิดสำคัญ

1) แนวความคิด เสรีนิยม (Liberalism)

- ผู้ก่อตั้งลัทธินี้คือ.....อดัม สมิธ (Adam Smith).....

- เน้นเรื่องการค้าเสรีและการค้าแบบ.....เสรี (Laissez Faire)โดยให้รัฐบาลเข้าไปเกี่ยวข้องน้อย

ที่สุด เป็นแนวคิดทางเศรษฐกิจที่บรรดานายทุนหรือเจ้าของโรงงานยึดถือเป็นทฤษฎีที่เหมาะสมที่สุด โดยตระหนักว่าเสรีภาพทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่ได้เสรีภาพทางการเมือง หรือเสรีภาพทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเสรีภาพทางการเมือง

- ในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ลัทธิทางการเมืองซึ่งเป็นที่นิยมคือ.....เสรีนิยม.....และการปกครองส่วนใหญ่มุ่งเน้นการปกครองระบอบ.....กษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ..... โดยมีเสรีภาพในการพูด การเขียน และการแสดงออก

2) ความคิดแบบสังคมนิยม (Socialism)

- ผู้ก่อตั้งลัทธินี้คือคาร์ล มากซ์ (Karl Marx).....

- เน้นเรื่องการให้.....รัฐบาล.....เป็นเจ้าของกิจการสำคัญ เช่น เหมืองแร่ รถไฟ

ส่วนกิจการเล็กๆ ให้.....เอกชน.....ดำเนินการเอง นักสังคมนิยมที่สำคัญนอกจากคาร์ล มากซ์ ได้แก่

โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) และฟรีดริช เองเงิลส์ (Friedrich Engels)

- แนวความคิดนี้เชื่อว่า สังคมที่ใช้ระบบเสรีนิยมทำให้เกิดความอยุติธรรมในสังคม เพราะเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมกร อันนำมาซึ่งการต่อสู้ระหว่างชนชั้น

แบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน
รายวิชาประวัติศาสตร์ (ส32104) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. ลัทธิจักรวรรดินิยมส่งผลกระทบต่อชาวโลก เป็นปฏิกิริยาถูกใช้ให้เกิดปัญหาใดบ้าง ยกเว้นข้อใด
 - 1 การล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก
 - 2 การก่อตัวของลัทธิชาตินิยม
 - 3 การเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1-2
 - 4 การทำสงครามศาสนา
2. ชาติใดในยุโรปที่เป็นชาติแรกที่ยกสำรวจเส้นทางเดินเรือในทะเล
 - 1 อังกฤษ
 - 2 ฝรั่งเศส
 - 3 สเปน
 - 4 โปรตุเกส
3. การปฏิรูปศาสนาในยุโรปก่อให้เกิดผลอย่างไร
 - 1 ศาสนาคริสต์รวมเป็นหนึ่งเดียว
 - 2 ศาสนาคริสต์กลายเป็นศาสนาประจำชาติของทุกประเทศทั่วโลก
 - 3 เกิดนิกายแยกย่อยออกมาจากเดิม
 - 4 อำนาจทางการเมืองและศาสนานูกรวมไว้ด้วยกัน
4. นักวิทยาศาสตร์ท่านใดที่ค้นพบว่าดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลางของระบบสุริยจักรวาล ซึ่งขัดแย้งกับความเชื่อของศาสนาคริสต์ที่ว่า โลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล
 - 1 โยฮัน เคปเลอร์
 - 2 นิโคลัส คอเปอร์นิคัส
 - 3 กาลิเลโอ กาลิเลอี
 - 4 เซอร์ฟรานซิส เบคอน
5. ผลงานเทคโนโลยีใดที่เจริญมากที่สุดครั้งแรกในการปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - 1 การผลิตเครื่องจักรรถไฟ
 - 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก
 - 3 การพัฒนาเครื่องจักรไอน้ำสำหรับทอผ้า
 - 4 การผลิตเครื่องกลในการเดินเรือ

6. ข้อใด ไม่ได้ มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการสำรวจทางทะเล
1. ผลประโยชน์ทางการค้า
 2. การอุปถัมภ์ของกษัตริย์
 3. องค์กรคริสตศาสนจักร
 4. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ
7. ข้อใดคือผลงานสำคัญของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส
1. การค้นพบทวีปอเมริกา
 2. การค้นพบทวีปออสเตรเลีย
 3. การเดินเรือรอบโลกเป็นครั้งแรก
 4. การเดินทางมาถึงอินเดียเป็นครั้งแรก
8. ข้อใดเป็นผลของการสำรวจทางทะเลด้านสังคม
1. การผูกขาดการค้าเครื่องเทศ
 2. เกิดการปฏิวัติทางนิเวศวิทยา
 3. การทำลายวัฒนธรรมพื้นเมืองในพื้นที่ต่างๆ
 4. การยึดครองดินแดนต่างๆ ในทวีปอเมริกาใต้และเอเชีย
9. เหตุผลของการปฏิรูปศาสนาในข้อใดที่แตกต่างจากข้ออื่น
1. การแยกออกเป็นนิกายอังกฤษ
 2. การปฏิรูปศาสนาของพวกอูเกอโน
 3. การปฏิรูปศาสนาของมาร์ติน ลูเทอร์
 4. การปฏิรูปศาสนาของจอห์น คาลวิน
10. การปฏิรูปศาสนาส่งผลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร
1. กษัตริย์มีอำนาจสูงสุดแต่ผู้เดียว
 2. การมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา
 3. นักบวชไม่มีอิทธิพลต่อชาวยุโรปอีกต่อไป
 4. นิกายโรมันคาทอลิกเป็นนิกายทางศาสนาที่ดีที่สุดในโลก

